

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 510/2020-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 148/2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. júna 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED],

aj predseda okresného súdu vo svojej reakcii na sťažnosť doručенú mu sťažovateľom v konaní.

Za priedahy v rámci odvolacieho konania zodpovedá podľa názoru sťažovateľa krajský súd, ktorý má povinnosť postupovať v konaní bez zbytočných priedahov, pričom sťažovateľ svojim konaním k predĺženiu doby odvolacieho konania neprispel, práve naopak, viackrát sa telefonicky informoval na stav odvolacieho konania a žiadal o rozhodnutie vo veci.

5. S ohľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že krajský súd v napadnutom konaní porušil jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň požaduje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať bez zbytočných priedahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

6. Sťažovateľ svoj návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zásadnom odôvodnil tým, že *„právna neistota sťažovateľa v uvedenej veci a porušovanie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote pretrváva už veľa rokov (pričom viac ako 1,5 roka sa vo veci absolútne nekonalo)...“*.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

13. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

14. Predmetom ústavnej s'ťažnosti je tvrdenie s'ťažovateľa o porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní o odvolaní.

15. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (IV. ÚS 205/03, IV. ÚS 225/05). Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

16. Ústavný súd si pre účely predbežného prerokovania ústavnej s'ťažnosti prípisom z 8. júla 2020 vyžiadal súdny spis, z obsahu ktorého vyplýva nasledujúca chronológia procesných úkonov uskutočnených v rámci súdneho konania od predloženia veci krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní podanom žalovanou proti rozsudku okresného súdu z 22. mája 2017:

- 18. jún 2018 – vec predložená krajskému súdu (pridelená sp. zn. 4 Co 148/2018),

- 28. august 2019 – krajskému súdu doručená sťažnosť na priet'ahy v konaní,
- 16. september 2019 – odpoveď na sťažnosť na priet'ahy v konaní,
- 13. november 2019 – vrátená vec krajským súdom okresnému súdu bez rozhodnutia z dôvodu jej predčasného predloženia, keďže okresný súd nedoručil rozsudok právnomu zástupcovi žalovanej, ale len žalovanej, a z dôvodu zjavnej chyby v písaní v rozsudku okresného súdu, ktorý neoznačil v jeho záhlaví právneho zástupcu žalovanej,
- 19. november 2019 – okresný súd vydal uznesenie, ktorým opravil ním vydaný rozsudok z 22. mája 2017 v záhlaví,
- 13. január 2020 – spis opäť predložený krajskému súdu (pridelená sp. zn. 4 Co 4/2020),
- 30. január 2020 – okresnému súdu doručená žiadosť o rozhodnutie vo veci samej (predložená krajskému súdu 5. februára 2020),
- 29. apríl 2020 – krajský súd rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch 1 až 4 (právoplatnosť 15. júna 2020),
- 27. máj 2020 – krajský súd doplnujúcim rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu v napadnutom 5. výroku (právoplatnosť 15. júna 2020),
- 10. júna 2020 – spis vrátený okresnému súdu.

17. Z už uvedeného vyplýva, že spis okresného súdu bol krajskému súdu na účely rozhodnutia o odvolaní predložený 18. júna 2018, pričom krajský súd o odvolaní v dôsledku procesných pochybení okresného súdu nerozhodol a vec ako predčasne predloženú vrátil okresnému súdu 13. novembra 2019 na odstránenie väd (konanie vedené pod sp. zn. 4 Co 148/2018 v trvaní jedného roka a piatich mesiacov). Až po opätovnom predložení veci krajskému súdu 13. januára 2020 krajský súd o odvolaní žalovanej rozhodol potvrdzujúcim rozsudkom sp. zn. 4 Co 4/2020 z 29. apríla 2020 v spojení s doplnčacím rozsudkom sp. zn. 4 Co 4/2020 z 27. mája 2020 (právoplatné 15. júna 2020) a následne 10. júna 2020 vrátil spis okresnému súdu (konanie vedené pod sp. zn. 4 Co 4/2020 v trvaní piatich mesiacov).

18. Ak v dvoch konaniach (formálne označených inými spisovými značkami) ide o rozhodovanie o stále tom istom odvolaní sťažovateľa proti tomu istému rozsudku, je, vychádzajúc z ústavným súdom konštantne presadzovanej materiálnej ochrany ústavnosti, nutné hodnotiť tieto (formálne) dve konania materiálne ako to isté konanie, pričom aj Európsky súd pre ľudské práva posudzuje konanie ako jeden celok a prístup, pri ktorom sa neposudzuje konanie ako jeden celok, resp. sa neposudzuje celková dĺžka konania, považuje Európsky súd pre ľudské práva za príliš formalistický, ktorý nie je v súlade so zárukami čl. 6 ods. 1 dohovoru (porov. III. ÚS 694/2016, č. 22/2017 ZNaU).

19. Sťažovateľ v čase podania ústavnej sťažnosti nemohol vedieť, že vec bude krajským súdom vrátená okresnému súdu bez rozhodnutia a až po jej opätovnom predložení krajským súdom rozhodnutá, preto v zmysle už uvedenej judikatúry ústavný súd skúmal nielen sťažovateľom namietané porušenie ním označených práv v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 4 Co 148/2018 (napadnuté konanie v ústavnej sťažnosti), ale aj v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 4 Co 4/2020, keďže tvoria jeden celok.

20. Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj absencia zistenia možnosti vysloviť porušenie označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014).

21. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že sa na strane krajského súdu síce vyskytlo obdobie nečinnosti, keď krajský súd o predloženej odvolaní nerozhodol a až s odstupom viac ako jedného roka po zistení nedostatkov vec vrátil okresnému súdu bez rozhodnutia ako predčasne predloženú, avšak vzhľadom na celkovú dĺžku odvolacieho konania (nedosahujúcu dva roky) nezistil také obdobie nečinnosti, ktoré by mohol považovať za „zbytočné prietahy“, ktoré by zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania, v nadväznosti na čo zároveň dodáva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 35/01, III. ÚS 103/05).

22. Ústavný súd po komplexom posúdení všetkých okolností daného prípadu z hľadiska predmetu konania, správania sťažovateľa a postupu krajského súdu, zohľadňujúc celkovú dĺžku konania a skutočnosť, že vo veci už je právoplatne rozhodnuté, dospel k záveru, že v postupe krajského súdu nedošlo k zbytočným prietahom v napadnutom konaní, a preto rozhodol, že ústavná sťažnosť sťažovateľa je zjavne neopodstatnená a z tohto dôvodu ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

23. S poukazom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola odmietnutá, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu